

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **M. N.**, zastoupen Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem se sídlem nám 28. října 1898/9, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 10. 2021, č. j. 34 Az 27/2019 – 42,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2019, č. j. OAM-866/ZA-ZA11-ZA10-2019, ve věci mezinárodní ochrany; žalovaný rozhodl, že se stěžovateli mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

[2] Stěžovatel podal dne 29. 9. 2019 žádost o mezinárodní ochranu; v žádosti a v následném pohovoru dne 2. 10. 2019 uvedl, že v Rusku na něj čekají mafiáni, kteří jsou spojeni s vládou i s policií; ukradl jim nějaké peníze a bojí se, že by jej mohli zabít. Při pohovoru vysvětlil počátky svého kontaktu s mafií – v roce 2012 začal kouřit marihuanu, v prosinci jej chytili přímo u jeho bytu, odvezli mimo město, mlátili jej a chtěli zjistit, od koho marihuanu kupuje. Chtěli po něm peníze, protože si mysleli, že marihuanu prodával; požadovali pod pohrůžkou smrti zaplatit 5 000 dolarů, a když jim vysvětlil, že tolik peněz on ani jeho rodiče nemají, řekli mu, že bude muset prodávat jejich marihuanu; to nechtěl dělat, měl strach a řekl to rodičům a vycestoval z Ruska, v lednu 2013 požádal o cestovní doklad. V České republice byl od roku 2013, v Praze studoval kurzy češtiny do roku 2016, pak se vracel do Ruska za rodiči (v srpnu 2014 tam byl tři týdny, v roce 2015 tam byl od 6. 7. do 20. 7. 2015), naposledy z Ruska vycestoval dne 20. 7. 2015 letecky do Prahy, měl cestovní doklad a povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Dále při pohovoru uvedl, že se s těmi lidmi (mafiány) setkal asi 10krát, naposledy v srpnu 2013; marihuanu musel začít prodávat (spolužákům, známým, kamarádům), každý měsíc mu dováželi větší množství marihuany k prodeji, chtěli více a více peněz. V srpnu 2013 mu dovezli poslední marihuanu (500 g). Žalobce ji rychle prodal, ale už mafiánům nepředal peníze a odletěl do České republiky. Poté mu mafiáni psali na sociální síti a volali jemu i rodičům. Naposledy s nimi byl v kontaktu přes sociální síti v březnu 2014, jeho rodičům naposledy volali

v roce 2016. Na policii se neobracel, neboť by ho mohli obvinít z prodeje marihuany. Předtím, než začal marihuanu prodávat, se na policii neobrátil, neboť mafiáni tvrdili, že mají na policii známé. Říkali mu, že jestli to na policii nahlásí, zabijí i jeho rodiče. Dodal, že rodiče jsou v důchodu, žijí normálním životem, mafiáni je nechali být. Dále popsal svůj pobyt v Rusku po návratu z České republiky. V roce 2014 tam byl několik týdnů, bydlel u rodičů doma, vše bylo v pořádku. Při pobytu v roce 2015 mu ale volal jeden z jeho kamarádů a říkal mu, že se na něj ptala policie (neměla však uniformy, neukázala průkazy), kamaráda mlátili; stěžovatel proto zůstal s rodiči na chalupě a otec jej pak odvezl do Moskvy, odkud odletěl do České republiky. Obává se, že by šel do vězení, tam by ho mohl někdo ze msty zabít.

[3] Žalovaný při posouzení věci vycházel z výpovědi stěžovatele a z Informace OAMP - Ruská federace – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 14. 8. 2019; Informace OAMP – Ruská federace – Systém registrace pobytu, ze dne 12. 7. 2019; Informace Evropského azylového podpůrného úřadu (EASO) – zpráva EASO o zemi původu – Ruská federace, Státní aktéři ochrany – 2.1 Ministerstvo vnitra (MVD) a policie, z března 2017; Zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) – Údaje o zemi – Ruská federace, 2018; Zpráva Freedom House – Svoboda ve světě 2019 – Rusko, ze dne 4. 2. 2019; Výroční zpráva Human Rights Watch 2019 – Rusko, ze dne 17. 1. 2019. Stěžovatel se dne 7. 10. 2019 seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí, jejichž doplnění nenavrhl. Žalovaný neshledal žádný důvod pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany.

[4] V žalobě stěžovatel vedl, že v jeho případě jsou dány relevantní důvody k tomu, proč nevyužil pomoci orgánů veřejné moci, neboť je důvodné podezření, že tyto orgány jsou ve spojení s mafiány, s nimiž má stěžovatel problémy; skutečnost, že se neobrátil na orgány veřejné moci země původu, je pochopitelná též proto, že mu hrozí trestní stíhání ze strany těchto orgánů za činnost, které se dopouštěl pouze z donucení. Jeho problémy s mafiány lze proto považovat za azylově relevantní a odůvodňující udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu; je totiž členem sociální skupiny – okruhu osob, které mají problémy s mafiány. Jeho problémy by nevyřešilo ani přesídlení v rámci Ruské federace. Uvedl, že jakkoli před podáním žádosti o mezinárodní ochranu na území ČR již nějakou dobu pobýval na základě jiných pobytových oprávnění, je podle jeho názoru jen přirozené, že tehdy o udělení mezinárodní ochrany nežádal. Učinil tak až ve chvíli, kdy mu reálně hrozila nutnost vycestování, tj. kdy mu reálně hrozil vznik újmy. I pokud by jeho problémy neodůvodňovaly udělení azylu, lze je považovat za důvody zvláštního zřetele dle § 14, resp. dle § 14a zákona o azylu; hrozí, že bude vystaven mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, a proto jsou dány důvody pro udělení doplňkové ochrany.

[5] **Krajský soud** žalobu neshledal důvodnou. Předdeslal, že úkolem soudu je přezkoumat žalobu v mezích žalobních bodů, přičemž míra podrobnosti tohoto přezkumu se odvíjí od žalobní argumentace; stěžovatel v žalobě vyjádřil obecné nesouhlasy se závěry, které žalovaný přijal, předestřené žalobní námitky příliš nereagují na podrobné úvahy žalovaného k jednotlivým institutům mezinárodní ochrany a jím uvedeným důvodům, proč stěžovatel podmínky pro jejich udělení nesplňuje. Dále krajský soud konstatoval, že správní soudy se ve své rozhodovací činnosti v oblasti mezinárodní ochrany již mnohokrát zabývaly relevancí tvrzených problémů ze strany soukromých osob (mafie) v zemi původu žadatelů, z již přijatých závěrů dle krajského soudu vycházel rovněž žalovaný při posouzení případu stěžovatele, zabýval se i tím, zda příslušné bezpečnostní složky (státní orgány) země původu stěžovatele plní svoji roli alespoň do té míry, že lze – ve vztahu k osobě stěžovatele – předpokládat v případě potřeby, tj. za situace, kdy by se na tyto orgány obrátil, aktivitu vedoucí k jeho ochraně před trestnou činností soukromých osob. Ze shromážděných informací o zemi původu (viz zejména detailní zpráva o činnosti policejních složek Evropského azylového podpůrného úřadu o zemi původu – Ruská federace, Státní aktéři ochrany, z března 2017) vyplývá, jak žalovaný v napadeném rozhodnutí přiznává,

pokračování

že činnost policejních oddílů, na něž se mohou ruští občané obrátit za účelem získání ochrany, vykazuje některé nedostatky (problémem je především korupce), efektivitu takové ochrany tedy lze hodnotit jako spíše nižší. Systém ochrany před trestnou činností páchanou soukromými aktéry nicméně v Rusku existuje a jak je uvedeno v odkazované informaci EASO, v tomto systému jsou přítomné mechanismy vnitřního dohledu (možnost podání stížnosti) i vnějšího dohledu (stížnost Vyšetřovací komisi, Kanceláři státního zástupce, případně odvolání proti rozhodnutí těchto orgánů u soudu). Krajský soud podotkl, že stěžovatel se ani nepokusil na policii obrátit za účelem zajištění ochrany proti soukromým osobám; neučinil tak poté, co jej soukromé osoby donutily prodat první várku drog, a neučinil tak ani později, v průběhu poměrně četné „spolupráce“ s těmito osobami (udával, že se s nimi setkal asi desetkrát). S ohledem na uváděné okolnosti nelze dle krajského soudu odhadovat, zda by proti němu případné trestní stíhání vůbec bylo vedeno, resp. zda by za takovou činnost, činil-li ji pod nátlakem, jak uvádí, byl odsouzen. Ve vztahu k výhrůžkám soukromých osob dle krajského soudu stěžovateli nic nebránilo v tom, aby se alespoň pokusil využít dostupné prostředky na svou ochranu v zemi původu; tímto způsobem však nepostupoval a ze země rovnou vycestoval. Dle krajského soudu ze shromážděných informací o zemi původu nelze usuzovat na to, že by státní orgány nelegální činnost soukromých osob (např. drogové mafie) podporovaly, záměrně trpěly či dokonce organizovaly, resp. Že by takový postup byl běžný či nikoli ojedinělý. Za doklad takového nežádoucího přístupu státních orgánů nelze bez dalšího považovat skutečnost, že se soukromé osoby za příslušníky policie pouze vydávaly (za účelem vylákání osoby z místa bydliště apod.) či povědomí těchto osob o přítomnosti stěžovatele v místě bydliště. Nadto nelze opominout, že stěžovatel se po svém vycestování do České republiky v roce 2013 do místa svého bydliště v Rusku dvakrát vrátil, když první návrat (v řádu několika týdnů) byl zcela bez problémů. Za situace, kdy nebyly naplněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, nebylo již dle krajského soudu nutné se podrobněji věnovat možnostem vnitřního přesídlení v rámci Ruské federace. Proti argumentaci žalovaného, že stěžovateli nic nebrání v tom, aby se problémům se soukromými osobami bránil tímto způsobem, stěžovatel pouze bez dalších podrobností uvedl, že jeho problémy s mafiány by to nevyřešilo; takové neodůvodnění tvrzení dle krajského soudu nemá žádnou vypovídací hodnotu.

[6] Krajský soud zdůraznil, že žádost o udělení mezinárodní ochrany nelze pojímat jako institut „poslední záchrany“; obecně se předpokládá, že žádost o azyl podá cizinec, který byl v zemi svého původu pronásledován (z azylově relevantních důvodů), neprodleně po příchodu do České republiky; poukázal na postup stěžovatele, který nejprve volil pobytové oprávnění na podkladě zákona o pobytu cizinců (nejprve zde studoval a poté pracoval), přestože nyní uváděné důvody, pro které žádost podal (obavy z mafie) již existovaly v době, kdy do České republiky přijel poprvé (s penězi z posledního prodeje drog).

[7] Krajský soud neshledal shodně s žalovaným ani relevantní důvody pro udělení humanitárního azylu, to z důvodu tvrzeného ohrožení ekonomické situace (za předpokladu splacení dluhu mafiánům); odkázal na ustálenou judikaturu, z níž vycházel rovněž žalovaný. Pokud stěžovatel zmínil obavy z možného trestního stíhání, resp. uvěznění, v důsledku prodeje drog, za skutkových okolností, jak je popsal, nelze dle krajského soudu takový následek po návratu do země původu bez dalšího předjímat, resp. vnímat jej jako hrozbu, které by byl přímo vystaven jakožto reálnému nebezpečí. Ani v tomto ohledu nelze odhlížet od toho, že stěžovatel po svém vycestování z Ruské federace opakovaně vracel zpět, aniž by byl některé z tvrzených obav vystaven a rovněž jeho rodiče, k nimž se vracel a o jejichž životy měl rovněž obavy, žijí na tomtéž místě bez problémů (ať již se soukromými osobami či se státními orgány).

[8] V **kasační stížnosti** stěžovatel tvrdí, že napadený rozsudek je zatížen vadou nesprávného právního posouzení. Opakovaně popisuje důvody své žádosti a shodně jako v žalobě rekapituluje

svůj azylový příběh, poukazuje na drogovou mafii, vůči které má dluh a na obavy o svůj život. Poukazuje na čl. 7 kvalifikační směrnice, podle kterého se má za to, že ochrana před pronásledováním je poskytována, jestliže stát nebo strany nebo organizace neučiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, mj. zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy. Žadatel o mezinárodní ochranu navíc musí mít k této ochraně přístup. Není tedy třeba, aby stěžovatel možnosti ochrany ze strany státu skutečně využil, pokud je zřejmé, že tato ochrana není dostatečná a nevedla by k žádnému výsledku. Stěžovatel sám uvedl, že se na policii v Rusku neobrátil z toho důvodu, že osoby, které ho pronásledují, jsou s policejním orgánem v kontaktu a mají mezi nimi své lidi. Nemohla by mu tak být účinně poskytnuta ochrana. To, že lidé, kteří ho pronásledují, mají s policií určité vazby, se mu potvrdilo, když v roce 2015 jel navštívit své rodiče, jelikož o jeho příjezdu věděli pouze rodiče stěžovatele. Mafie, která pronásleduje stěžovatele, se tyto informace tedy musela dozvědět prostřednictvím policejního orgánu. Na základě těchto okolností je pravděpodobné, že by ochrana, kterou mohou státní orgány poskytnout stěžovateli, není dostatečná a nevedla by k žádnému výsledku. S ochranou ze strany státních orgánů nemůže stěžovatel počítat, jelikož Ruská federativní republika je zemí, kde se neustále závažným způsobem porušují lidská práva a ze strany policie dochází naopak k vydírání. Rusko je v současné době považováno za nejrepresivnější v post-sovětské éře; do budoucna se neočekává žádné zlepšení demokratické povahy vládnoucího režimu ani jeho nepřátelských vztahů s nezávislými médii a občanskou společností. Ruský soudní systém a další formální i neformální politické instituce jsou plné korupčních praktik. Žalovaný sice vycházel z různorodých informací o zemi původu stěžovatele, je však třeba vzít v potaz, že situace v Rusku se změnila, a proto je třeba situaci stěžovatele hodnotit s ohledem na aktuální informace o zemi původu. Ty svědčí o tom, že lidská práva se v Rusku nedodržují tak, jak mají, a státní orgány jsou provázány korupcí.

[9] Stěžovatel rovněž nesouhlasí se závěrem žalovaného a krajského soudu, že skutečnost, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána až v době, kdy byla jedinou možností dalšího legálního setrvání na území ČR, svědčí o tom, že důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je jen snaha nadále setrvat na území. Stěžovatel skutečně před podáním zmíněné žádosti již nějakou dobu v ČR pobýval, ovšem je přirozené, že tehdy nežádal o udělení mezinárodní ochrany, když mu reálně nehrozila nutnost vycestování, a tedy ani vzniku újmy s tímto spojené. Až ve chvíli, kdy vznik této újmy reálně hrozil, vznikly reálné důvody pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Jak uvedl také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 12. 2014, č. j. 2 Azs 139/2014 – 38, „*řízení ve věcech mezinárodní ochrany se vyznačuje prospektivním rozhodováním, spočívajícím v tom, že se posuzuje riziko pronásledování či vážné újmy v budoucnu.*“ Proto není rozhodné to, zda došlo k nebezpečí pronásledování stěžovatele v minulosti, ale klíčové je, zda nebude ohrožen na životě, pokud by se nyní měl vrátit do Ruské federativní republiky. Dle stěžovatele tuhle skutečnost nevzaly rozhodovací orgány při posuzování jeho žádosti o mezinárodní ochranu dostatečně v potaz, i přesto, že stěžovatel v rámci pohovoru uvedl, že se obává návratu do země z toho důvodu. Zdůraznil také to, že ve své zemi původu od roku 2015 nebyl, jelikož tyto osoby stále sledují jeho rodiče a čekají na příjezd stěžovatele do země původu.

[10] Stěžovatel se domnívá, že by mu měla být udělena alespoň doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu, neboť by mu mohlo v případě návratu do Ruské federativní republiky hrozit nebezpečí ze strany osob, které od roku 2012 obtěžují jeho i jeho rodinu a jimž stěžovatel dluží velkou sumu peněz; neexistuje dostatečná ochrana ze strany státu, jelikož tyto osoby se státními orgány spolupracují. Stěžovatel se také obává toho, že by mohl být soudně trestán za obchodování s drogami, ke kterému ho tyto osoby donutily. Vzhledem k tomu, že soudní systém v Rusku není spravedlivý a je stejně jako ostatní státní instituce provázán korupcí a osoby,

pokračování

kteří ho pronásledují, mají zřejmě velký vliv, stěžovateli by se nemuselo dostat důstojného zacházení a spravedlivého soudního procesu. V případě stěžovatele tedy hrozí, že při vrácení do země původu bude vystaven reálné hrozbě násilí, smrti a bude vystaven nelidskému či ponižujícímu zacházení, které se dle směrnice považuje za vážnou újmu.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že jak jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti správní orgán odkazuje na správní spis, zejména na žádost stěžovatele o mezinárodní ochranu, výpověď stěžovatele, kterou učinil během správního řízení, na vydané správní rozhodnutí a na své vyjádření k žalobě, na němž setrvává. Ke kasačním námitkám uvádí, že tyto nevypovídají o žádném pochybení správního orgánu či pochybení krajského soudu; stěžovatel ve své kasační stížnosti pouze opakuje důvody, které ho vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný odkazuje na bod č. 33. rozsudku soudu, ve kterém je uvedeno, z jakého důvodu nebyla stěžovateli poskytnuta doplňková ochrana. Co se týká nemožnosti stěžovatele obrátit se s žádostí o pomoc na státní orgány v Ruské federaci, ohledně jeho problémů s mafií, odkazuje žalovaný na body č. 25 - 29 rozsudku soudu, kde se soud touto problematikou detailně zabývá. Žalovaný i nadále setrvává na svém závěru, že v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel neuváděl žádné důvody, pro které lze udělit některou z forem mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona o azylu, což potvrdil i krajský soud. Žalovaný je přesvědčen o tom, že kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele a jedná se tudíž o nepřijatelnou kasační stížnost ve smyslu § 104a s. ř. s., proto navrhuje kasační stížnost pro nepřijatelnost odmítnout, popř. ji jako nedůvodnou zamítnut.

[12] **Nejvyšší správní soud** nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[13] Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. Znak tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[14] Ve světle takto vymezených kritérií Nejvyšší správní soud konstatuje, že podaná kasační stížnost nepředestírá k rozhodnutí otázku, která by podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu zasluhovala pozornosti z důvodů ad (1) až (4) kritérií přijatelnosti. Nejedná se o otázku, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, resp. byla řešena rozdílně či vyžadovala učinit judikaturní odklon; rovněž tak se nejedná o případ zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Kasační stížnost je nepřijatelná.

[15] Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu v celém rozsahu, neboť se domnívá, že je zatížen vadou nesprávného právního posouzení; žalovaný i krajský soud dle stěžovatele nesprávně vyhodnotili, zda splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel v kasační stížnosti opakuje důvody, které ho vedly k podání žádosti o mezinárodní ochranu, zejména tvrdí, že ve vlasti čelí pronásledování ze strany soukromých osob. Brojí proti posouzení podmínek azylu i doplňkové ochrany; obavy z pronásledování, resp. vážné újmy v případě návratu do země původu odůvodňuje tím, že má obavy z mafiánů, jimž dluží peníze za prodej marihuany a z toho, aby následně za nelegální činnost nebyl uvězněn.

[16] Nejvyšší správní soud především připomíná, že kasační stížnost je mimořádný opravný prostředek proti rozsudku krajského soudu; důvody kasační stížnosti tedy musí směřovat k soudnímu rozhodnutí; stěžovatel však v kasační stížnosti opakovaně uvádí důvody, pro které má za to, že mu měla být žalovaným mezinárodní ochrana udělena; tyto důvody již přezkoumal a správnost postupu žalovaného již posoudil krajský soud. Stěžovatel sice tvrdí, že rozsudek krajského soudu trpí vadou nesprávného právního posouzení, již však neuvádí, jaká ustanovení zákona o azylu či jiného právního předpisu krajský soud nesprávně vyložil, resp. porušil; omezil se na vyslovení prostého nesouhlasu se závěry žalovaného a opakování žalobních námitek. Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí podrobně zabýval jednotlivými instituty mezinárodní ochrany, vyšel z relevantní právní úpravy a učinil závěry, s nimiž se krajský soud mohl ztotožnit. Napadené rozhodnutí je přezkoumatelné, jeho odůvodnění se nevyhýbá žádné ze stěžovatelem tvrzených obav či skutečností, které byly pro posouzení jeho žádosti podstatné. Nejvyšší správní soud nepovažuje za nutné znovu opakovat veškeré argumenty, včetně odkazů na relevantní judikaturu, které žalovaný, potažmo krajský soud srozumitelně a v rozsahu odpovídajícímu posuzované věci předstřel.

[17] K otázce pronásledování a obav z případných výhružek ze strany soukromých osob Nejvyšší správní soud uvedl již v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, že vyhrožování ze strany soukromé osoby není bez dalšího důvodem pro udělení azylu (srov. též rozsudky ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 - 36, ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 - 60, nebo obdobně též rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49). Vyhrožování ze strany soukromé osoby však nemůže samo o sobě vést k udělení azylu, tím spíše v situaci, kdy politický a právní systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů (rozsudek NSS ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48). Je konstantně judikováno, že *„potíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje obrožování života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004 - 53). Nejvyšší správní soud pak v rozsudku ze dne 31. 7. 2008, č. j. 7 Azs 43/2008 - 47, konstatoval, že *„tvrzené obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob a případně i z jejich násilného jednání, třeba i odůvodněné, by se mohly stát důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové obrožování podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového obrožování, pronásledování, a tedy ani azylový důvod.“* V rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003 - 44, k otázce využití ochrany orgánů země původu zdejší soud uvedl: *že „[n]eučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že by mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu sice poskytnuta byla, ale neúčinně“.* V posuzovaném případě stěžovatel ochrany ze strany orgánů veřejné moci nevyužil, nicméně ani neprokázal, na základě čeho usuzuje, že by se ochrany ze strany státních orgánů v jeho případě v budoucnosti nedovolal, případně dovolal, ale neúčinně. V posuzované věci stěžovatel konstatoval pouze v obecné rovině, že státní

pokračování

orgány v zemi původu „nefungují“, resp. jsou propojeny s mafií, přičemž ze žádných podkladů založených ve správním spise nelze učinit jednoznačný závěr o tom, že by ochrana v případě stěžovatele byla s mírou předpokládané pravděpodobnosti neúčinná či dokonce odepřena.

[18] Nejvyšší správní soud shledává závěry žalovaného o tom, že stěžovatel podmínky pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany nesplňuje, souladnými s právními předpisy; nebylo shledáno ani žádné zásadní pochybení krajského soudu. Ten se svým postupem neodchyluje od citované judikatury, věc posoudil v souladu s právními předpisy i dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu, která poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti; své rozhodnutí přezkoumatelným způsobem zdůvodnil. Otázkou udělení azylu a především doplňkové ochrany se krajský soud podrobně a přezkoumatelným způsobem zabýval, přičemž samotný nesouhlas se závěry soudu nezakládá důvod přijatelnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud ji proto shledal ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[19] Při rozhodování o nákladech řízení Nejvyšší správní soud vycházel z usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, podle něhož je odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení tedy opírá o § 60 odst. 1 (nikoli odst. 3) ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, měl by tedy vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v řízení o kasační stížnosti důvodně vynaložil. Ze spisu však nevyplývá, že by mu v tomto řízení jakékoli náklady nad rámec běžné administrativní činnosti vznikly, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. září 2022

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu